

tror, at den Samling, vi nu have aabnet, skal bringe en Løsning paa Striden, og det synes mig derfor naturligt i politisk Henseende foreløbig at forholde sig afventende.

Naar jeg har tilladt mig at bede om Ordet, er det for at bede om det høie Things Opmærksomhed for nogle Bemærkninger af rent finansiel Natur. Jeg finder særlig Opfordring dertil i enkelte af de saa finansielle Betragtninger, som ere blevne fremsatte ved denne Leilighed. Thi medens jeg ganske vist fuldt indrømmer, at vor finansielle Stilling er god, endog meget god, betragter jeg den dog ikke som saa gunstig, som den synes at anses for, og navnlig forekommer det mig, at det nu forelagte Finanslovsforslag og det sidst afsluttede Statsregnskab snarere indeholde Opfordring til Betragtninger af en noget anden Natur. Ved at gennemgaa Statsregnskabet, som er afsluttet den 31te Marts dette Aar, finder man ganske vist, som sædvanligt, at den finansielle Status er forbedret. Ifjor foretog jeg en Opgjørelse, ved hvilken jeg ansatte Jernbanernes Værdi til 90 Millioner og Domænerne til 30 Millioner; efter denne Opgjørelse vilde Statens samtlige Aktiver udgjøre 204 Millioner, medens Gjælden dengang udgjorde 201½ Million. Saar maa nu efter samme Ansættelse Aktiverne beregnes til 206½ Million, medens Gjælden er sunken til 200½ Million. Det er altsaa en Fremgang. Men samtidig kan man ikke undgaa at have lagt Mærke til, at det kontante Overskud sidste Aar kun udgjorde 2,800,000 Kr., hvilket er adskilligt mindre end de foregaaende Aar. Gjennemsnitsoverskudet af de 5 foregaaende Aar, Mærene 1877—82, har været 3,600,000 Kr., og i et enkelt af disse Aar steg Overskudet endog til næsten 4¼ Million. Men nu i sidste Aar har det som sagt kun udgjort 2,800,000 Kr. Hvad er nu Grunden hertil? Hvis Grunden maatte siges at være af en permanent Karakter, vilde vi jo staa overfor en Vending i vor hidtidige uafbrudte finansielle Fremgang. Dette tror jeg ganske vist ikke behøver at befrygtes; men det synes i alle Tilfælde sikkert, at adskillige af Aarsagerne ere af saadan Art, at man vil have at regne med dem ogsaa paa fremtidige Budgetter. Lad os først se paa Indtægterne. Derved forstaaer jeg de egentlige Indtægter, de, der findes opførte paa Finanslovens §§ 2—9. De ere stegne i det sidste Regnskabsaar med 600,000 Kr. Denne Stigning skyldes væsentligt de indirekte Skatter og deraf atter Indførjels-tolden, som er stegen med 800,000 Kr.; til Gjengjæld har Skibsafgiften været noget lavere, og ligeledes har Brænderiesgiften fortsat sin jævnt nedadgaaende Bevægelse.

I det sidste Aar har Brænderiesgiften indbragt 3,017,000 Kr., hvilket er mindre end noget af de foregaaende 5 Aar, og det uagtet selve Produktionen og Konsumtionen maa antages at være stegen. Der indeholdes heri en meget stærk Opfordring til endelig en Gang at søge Formen for Brænderiesgiften forbedret. Gjennemsnittet af Indtægternes Stigning har i Mæreaar 1877—82 været aarlig 800,000 Kr., i sidste Aar, 1882—83 som sagt 600,000 Kr., altsaa noget mindre. Dette kan naturligvis være tilfældigt; men det viser dog, at vi ikke med altfor stor Tryghed skulle regne paa, at den stadige Fremgang, vi have haft i de nærmest foregaaende Aar, uforandret bliver ved. — Imidlertid, den væsentlige Grund til Overskudets Nedgang ligger ikke i Indtægterne, men i Udgifterne. Det er dem, der ere stegne meget stærkt, og det baade de egentlige, virkelige Udgifter, de, der findes opførte paa Finanslovens §§ 12—26, og Udgifterne paa § 27, som jo halvt have Karakteren af Udgifter, halvt af Kapitalanbringelse. Lad os først se paa de egentlige Udgifter, dem paa §§ 12—26. De have efter det sidste Statsregnskab udgjort paa det Allernærmeste 42 Millioner Kr. Dette er 1 Million mere end i det høieste af de foregaaende 5 Aar og næsten 3 Millioner mere end Gjennemsnittet af de samme 5 Aar. Nu er det jo vel strag iøinefaldende, at 1882—83 var et særlig dyrt Aar, har medført særlig store Udgifter, fordi det fulgte umiddelbart ovenpaa det meget magre Aar, da vi ikke havde nogen regelmæssig Finansloov. Dette viser sig især paa § 26, de overordentlige Udgifter, idet der paa denne Konto er betalt tre Aars Dyrtidstillæg under Et, og ligeledes have de militære Udgifter været usædvanlig store. De samlede ordinære og ekstraordinære Militærudgifter vare i sidste Statsregnskab noget over 17 Millioner, medens Gjennemsnittet i de forudgaaende fem Aar var noget over 16 Millioner. Det er imidlertid ingenlunde blot ved disse ekstraordinære Udgifter, som kunne antages ikke at komme igjen, at de samlede Udgifter ere stegne; men tillige viser næsten en hvilken som helst anden Udgiftskonto en ikke ubetydelig og, som det synes, stabil Stigning. Naar jeg gaar tilbage kun til Aaret 1880—81, der synes at betegne et Vendepunkt, da have Udgifterne været paa § 12—25 — jeg ser bort fra de overordentlige Udgifter paa § 26, som efter Sagens Natur ere mere fluktuerende — altsaa de normale regelmæssige Udgifter have været i 1880—81 36,500,000 Kr., i 1881—82 36,800,000 Kr., i 1882—83 37,400,000 Kr.; paa Finansloven for indværende Aar